

OJCOWIE ŻYWI
23

KARMIĘ WAS TYM, CZYM SAM ŻYJĘ

Ojcowie Kościoła
komentują niedzielne czytania biblijne
rok C

opracował
KS. MAREK STAROWIEYSKI

Wydanie drugie, gruntownie przerobione i powiększone

Spis treści

Wstęp	7
-------------	---

ADWENT

I NIEDZIELA ADWENTU.....	13
I CZYTANIE (Jr 33, 14–16)	13
Oczekujemy Pana	13
II CZYTANIE (1 Tes 3, 12 – 4, 2).....	15
Utwierdzeni w świętości	15
Coście od nas przyjęli, tak postępujcie	16
EWANGELIA (Łk 21, 25–28.34–36)	17
Zachęta do czujności.....	17
Troska o dzień ostateczny	19
Czuwajcie nad swym życiem!.....	20
Bliski jest ów dzień	20
II NIEDZIELA ADWENTU.....	23
I CZYTANIE (Bar 5, 1–9).....	23
Chrystus – wielka góra.....	23
Nowe Jeruzalem	23
<i>Wszedła za dni Jego sprawiedliwość, a obfitość pokoju</i>	24
II CZYTANIE (Flp 1, 4–6.8–11).....	25
<i>Czyści i bez zarzutu na dzień Chrystusa.</i>	25
Gotowi na dzień Chrystusa.....	26
EWANGELIA (Łk 3, 1–6)	28
Jan gotuje drogę Panu.....	28
<i>Głos wołającego na pustyni</i>	31
Syn odkrywa odwieczny plan Ojca	32
III NIEDZIELA ADWENTU	34
I CZYTANIE (Sof 3, 14–18a)	34
Zbawienie jest ostateczne.....	34
II CZYTANIE (Flp 4, 4–7)	35
Radość i pokój	35
Radość i łzy	35
Pokój, który przewyższa wszelkie pojęcie	36

EWANGELIA (Łk 3, 10–18)	38
Jan zachęca do nawrócenia i pokuty	38
Żołnierze Chrystusa	40
Dom postawiony na skale	41
Znaczenie cierpliwości	43
IV NIEDZIELA ADWENTU	44
I CZYTANIE (Mi 5, 1–4a)	44
Betlejem – Miasto Dawidowe	44
Pochwała Betlejem	44
Z ciebie, małego i miernego wyjdzie wódz izraelski	45
II CZYTANIE (Hbr 10, 5–10)	46
Wolą Bożą jest zbawienie ludzi	46
EWANGELIA (Łk 1, 39–45)	47
Zbawiciel przychodzi do Jana	47
Maryja u Elżbiety	49
Błogosławiona między niewiastami	51
Ty dałaś nam ufność wejścia do raju	52
Przez kobietę – ztrata, przez kobietę – zbawienie	52
Maryja porodziła Chrystusa, który zbawił	53

OKRES BOŻEGO NARODZENIA

NIEDZIELA W OKTAWIE BOŻEGO NARODZENIA – ŚWIĘTO ŚWIĘTEJ RODZINY: JEZUSA, MARYI I JÓZEFA	57
I CZYTANIE (Syr 3, 2–3.12–14)	57
Wychowanie dzieci nie będzie dla rodziców bez zapłaty	57
II CZYTANIE (Kol 3, 12–21)	59
Każdy z nas ma owcę: niech ją prowadzi na odpowiednie pastwisko	59
Błogosławieństwo małżeństwa	60
Ojciec niby biskup spełnia urząd, służąc Chrystusowi	61
EWANGELIA (Łk 2, 41–52)	62
Jezus odnaleziony wśród nauczycieli	62
Z bólem więc szukali Syna Bożego	63
Jezus wzrastał poddany Maryi i Józefowi	65
II NIEDZIELA PO BOŻYM NARODZENIU	67
I CZYTANIE (Syr 24, 1–4.12–16)	67
Jezus jest Mądrością	67
II CZYTANIE (Ef 1, 3–6.15–18)	68
<i>Rada Pańska trwa na wieki</i>	68
<i>Łaska wam i pokój</i>	69

EWANGELIA (J 1, 1–18)	70
Radosna tajemnica Bożego wcielenia.	70
On przyjmuje uczestnictwo w moim ciele	71
Wielka jest tajemnica Bożego wcielenia.	73
<i>Przyszedł do swojej własności, wcielił się</i>	74
 ŚWIĘTO CHRZTU PAŃSKIEGO –	
I NIEDZIELA PO OBJAWIENIU PAŃSKIM	75
I CZYTANIE (Iz 42, 1–4.6n).	75
Chrystus prawdziwy król wieczny	75
Chrystus zniżył się do naszej śmiertelności, aby przynieść pokój	76
II CZYTANIE (Dz 10, 34–38).	77
Zstąpił na Niego Duch Święty	77
Przez chrzest Chrystusa niebiosy zostały otworzone	79
EWANGELIA (Łk 3, 15n.21n)	79
Powody chrztu Chrystusa	79

WIELKI POST

I NIEDZIELA WIELKIEGO POSTU	87
I CZYTANIE (Pwt 26, 4–10)	87
W ofierze składamy dary od Boga pochodzące	87
Bóg wyprowadził Żydów z Egiptu i wprowadził do kraju mlekiem i miodem płynącego	88
II CZYTANIE (Rz 10, 8–13)	89
Jeśli wyznasz, że Jezus jest Panem i że Bóg Go wskrzesił, osiągniesz zbawienie	89
Słowo, które jest blisko ciebie	90
Modlitwa o wiarę	91
EWANGELIA (Łk 4, 1–13)	92
Szczodra wola czynienia dobrze.	92
Nie lękajmy się pokusy	93
W Chrystusie ty byłeś kuszony.	95
<i>Wyprowadzony został Jezus na pustynię</i>	97
 II NIEDZIELA WIELKIEGO POSTU	98
I CZYTANIE (Rdz 15, 5–12, 17–18)	98
Religia Abrahama – religia Chrystusa	98
Jesteś światem w miniaturze.	99
II CZYTANIE (Flp 3, 17 – 4, 1)	100
Chrystus przekształci nasze ciało poniżone w podobne do swego chwalebego ciała	100

Dusza nasza stworzona na obraz Boga	101
Nasza ojczyzna jest w niebie	102
Ich bogiem jest brzuch	102
EWANGELIA (Łk 9, 28–36)	103
Przemienienie	103
Wobec wybranych świadków odsłania Pan swoją chwałę.	104
<i>Twarz Jego stała się jak słońce</i>	106
III NIEDZIELA WIELKIEGO POSTU	108
I CZYTANIE (Wj 3, 1–8.13–15)	108
Widzenie Mojżesza	108
Mojżesz i nasz Pośrednik – Jezus	109
Witaj, krzewie gorejący!	110
Nauki świeckie prowadzą do poznania Boga	110
II CZYTANIE (1 Kor 10, 1–6.10–12)	111
Wydarzenia Starego Testamentu znakiem Nowego	111
O typach	113
EWANGELIA (Łk 13, 1–9)	113
Jest czas na leczenie	113
Niepłodne drzewo	114
<i>Pokutę czyńcie</i>	115
Cierpliwość Boga	117
IV NIEDZIELA WIELKIEGO POSTU	119
I CZYTANIE (Joz 5, 9.10–12)	119
Nowe plony Ziemi Obiecanej	119
Hańba egipska	120
II CZYTANIE (2 Kor 5, 17–21)	120
Udzielił nam bowiem bogactwa sprawiedliwości	120
Kościół gospodą dla rannego wędrowca.	122
Nowe stworzenie	123
EWANGELIA (Łk 15, 1–3.11–32)	124
Syn marnotrawny	124
Szedłem śladami syna marnotrawnego.	127
V NIEDZIELA WIELKIEGO POSTU	129
I CZYTANIE (Iz 43, 16–21)	129
<i>Oto Ja dokonuję rzeczy nowej</i>	129
II CZYTANIE (Flp 3, 8–14)	130
Walka o najwyższą wartość.	130
Święta tęsknota	131
Konieczność postępu duchowego	132
EWANGELIA (J 8, 1–11)	133

Kobieta cudzołożna	133
Modlitwa o oczyszczenie z grzechów	137
NIEDZIELA PALMOWA	140
I CZYTANIE (Iz 50, 4–7)	140
Wolę być uczniem Chrystusa....	140
Przykład pokory	140
<i>Pan mi dał język wyćwiczony, abym wiedział, kiedy należy mówić</i>	141
II CZYTANIE (Flp 2, 6–11)	143
Przyjął postać sługi	143
Stańmy się podobni do Chrystusa!	144
Błogosławieństwo Krzyża	145
EWANGELIA (Łk 19, 28–40; 22, 14–23.56)	145
Władca nowego królestwa	145
Moc Twoją okazujesz, wybrawszy nędzę	146
Poniżenie Pana	148
Pan przyoblekł się w słabość	149

OKRES WIELKANOCNY

WIELKANOC	153
I CZYTANIE (Dz 10, 34.37–43)	153
Świadkowie życia Jezusa Chrystusa	153
Przez apostołów poznajemy prawdę – naukę Syna Bożego	154
II CZYTANIE (Kol 3, 1–4; 1 Kor 5, 6–8)	155
Dążcie tam, gdzie jest Chrystus!	155
<i>Wyrzućcie więc stary kwas!</i>	155
Bez przerwy świętować Dni Pańskie	156
EWANGELIA (J 20, 1–9)	157
Wcielajmy w życie to, co Chrystus pokazał nam w swym zmartwychwstaniu	157
II NIEDZIELA WIELKANOCY	162
I CZYTANIE (Dz 5, 12–16)	162
Radości i smutki apostołów	162
Piotr obrazem Kościoła	163
II CZYTANIE (Ap 1, 9–11.12–13.17–19)	164
Wizja Jana na Patmos	164
Jam jest pierwszy i ostatni	166
Podobny do Syna Człowieczego....	166
Syn Człowieczy	167
EWANGELIA (J 20, 19–31)	168

Niewiara i wiara Tomasza	168
Cuda Pańskie	169
Święte misteria sprawowane w niedzielę	171
Byłem przy tobie i twoich wątpliwościach	172
III NIEDZIELA WIELKANOCY	173
I CZYTANIE (Dz 5, 27–32.40n)	173
<i>Lepiej jest słuchać Boga, niż ludzi</i>	173
Krew Jezusa	174
II CZYTANIE (Ap 5, 11–14)	175
Baranek zabity	175
Symfonia pochwalna względem Boga w Trójcy	176
Tajemnica Baranka	176
EWANGELIA (J 21, 1–19)	178
Znaki Kościoła	178
Każdy z nas ma swoją owcę	179
Miłość Boga i siebie	181
IV NIEDZIELA WIELKANOCY	183
I CZYTANIE (Dz 13, 14.42–52)	183
Wobec tych, co nie chcą uwierzyć	183
Kopiący studnie i ci, którzy się im sprzeciwiają	184
Zaproszeni na ucztę	184
II CZYTANIE (Ap 7, 9.14–17)	185
Obmyci w Krwi Baranka	185
Na Bożych pastwiskach Bóg otrze wszelką łzę	186
EWANGELIA (J 10, 27–30)	187
Owce idą za pasterzem	187
<i>Aby byli jedno</i>	189
Prawdy, które należy wyznawać i kontemplować	190
Pasterz pasterzy	190
Kto nie zachowuje jedności, nie zachowuje wiary Ojca i Syna	191
Hymn do Chrystusa	192
V NIEDZIELA WIELKANOCY	193
I CZYTANIE (Dz 14, 21–27)	193
Przyjąć i wypełniać przykazania Boże	193
Przez wiele utrapień trzeba wejść do królestwa Bożego	193
II CZYTANIE (Ap 21, 1–5)	194
Niekończące się uwielbienie Kościoła przy końcu świata	194
EWANGELIA (J 13, 31–33.34–35)	196
Przykazanie nowe	196
Pragnijcie mieć towarzyszy na drodze Bożej	199

Łaskawość Boga	199
Między miłością własną a wymaganiami Ducha Świętego	200

VI NIEDZIELA WIELKANOCY	202
I CZYTANIE (Dz 15, 1–2.22–29)	202
Prawo Boże i ludzkie	202
II CZYTANIE (Ap 21, 10–14.22n)	204
Miasto święte Jeruzalem, Oblubienica Baranka	204
Mieszkaniec niebieskiego Jeruzalem	205
EWANGELIA (J 14, 23–29)	206
Bóg Pocieszyciel przybywa do serca	206
Pokój zostawiam wam	208
Prawdziwy pokój	209
Gdzie jest Kościół, tam jest Duch Boży	210

VII NIEDZIELA WIELKANOCY – WNIEBOWSTĄPIENIE PAŃSKIE	
TEKSTY NA WNIEBOWSTĄPIENIE	211
Król chwały i zwycięzca	211
Ciało niezniszczalne	212
Wstąpił łaskawy, powróci groźny	213

ZESŁANIE DUCHA ŚWIĘTEGO	215
TEKSTY O DUCHU ŚWIĘTYM	215
I CZYTANIE (Dz 2, 1–11)	215
Mówili wszystkimi językami	215
II CZYTANIE (1 Kor 12, 3–7.12–13)	216
Wielkość Ducha Świętego	216
Duch Panem	218
Królewskie zadanie	219
EWANGELIA (J 20, 19–23)	220
Cała doskonałość wiary chrześcijańskiej polega na pokoju i miłości ..	220
Bez Ducha nie można prowadzić życia zgodnego z prawem	220
Piotr reprezentuje Kościół	221
Duch ciągle działa	223
Prawdziwy pokój	224

CZAS ZWYKŁY

NIEDZIELA TRÓJCY ŚWIĘTEJ	229
I CZYTANIE (Prz 8, 22–31)	229
Zrodzony a nie stworzony	229
Odblask wiecznego światła	231

II CZYTANIE (Rz 5, 1–5)	231
Wiarą, nadzieją, miłością	231
Duch Święty nam udzielony	233
<i>Nadzieja nie zawodzi</i>	233
EWANGELIA (J 16, 12–15)	234
Przyjście Ducha Świętego	234
Tajemnica Trójcy	236
Modlitwa do Trójcy	238
II NIEDZIELA W CIĄGU ROKU	240
I CZYTANIE (Iz 62, 1–5)	240
Nowe imię przepowiedziane przez proroka	240
Nowe imię	241
Modlitwa	241
II CZYTANIE (1 Kor 12, 4–11)	242
<i>Różne są charyzmaty, ale ten sam Duch</i>	242
Dary służą wszystkim	244
EWANGELIA (J 2, 1–12)	245
Wielkość cudów Bożych	245
Woda, wino, naczynia	247
Boskość i godność Bożego macierzyństwa	248
Ludzka i Boska natura Chrystusa	249
Zmiana wody w wino	249
Cudowna przemiana	250
III NIEDZIELA W CIĄGU ROKU	251
I CZYTANIE (Neh 2–4, 5–6, 8–10)	251
Czytanie Pisma i modlitwa	251
W Piśmie znajdujemy to, czego pragniemy	252
II CZYTANIE (1 Kor 12, 12–30)	253
Różne charyzmaty w jednym Kościele	253
Przykład ludzkiego ciała	257
EWANGELIA (Łk 1, 1–4; 4, 14–21)	257
Cel i znaczenie Ewangelii św. Łukasza	257
Jezus w Nazarecie	260
IV NIEDZIELA W CIĄGU ROKU	263
I CZYTANIE (Jr 1, 4–5.17–19)	263
Jeremiasz figurą Zbawiciela	263
Prawdziwy i fałszywy wstyd	265
II CZYTANIE (1 Kor 12, 31–13, 13)	266
Droga do najdoskonalszych darów	266
EWANGELIA (Łk 4, 21–30)	270

Jezus odrzucony w Nazarecie	270
Miłość i zazdrość	272
Wdowa jest symbolem Kościoła i każdej duszy	273
<i>Jeden drugiego brzemia noście</i>	274
V NIEDZIELA W CIĄGU ROKU	275
I CZYTANIE (Iz 6, 1–2.3–8)	275
Niebo stolicą Boga	275
Uświęceni hymnem anielskim	276
Izajasz czy Jeremiasz? Aktywność czy kontemplacja?	276
II CZYTANIE (1 Kor 15, 1–11)	278
Pracowałem więcej od innych, a Jego łaska nie była daremna	278
EWANGELIA (Łk 5, 1–11)	280
Cudowny połów	280
Uważaj na siebie	282
Przykład Piotra	283
Apostołowie – rybacy	285
VI NIEDZIELA W CIĄGU ROKU	286
I CZYTANIE (Jr 17, 5–8)	286
Staniemy przed trybunałem Chrystusa	286
Nadzieja w Panu	286
Nie bądźmy jak dzieci	287
II CZYTANIE (1 Kor 15, 12.16–20)	288
Zmartwychwstanie Chrystusa rękojmią naszego zmartwychwstania	288
Przemiana ciała w przyszłym zmartwychwstaniu	290
EWANGELIA (Łk 6, 17.20–26)	290
Biada na niegodziwców	290
Choroba chciwości	292
Wielkość ubóstwa	293
Bóg mój wszędzie jest obecny	294
Zbliżyć się ku miłości Bożej	294
VII NIEDZIELA W CIĄGU ROKU	296
I CZYTANIE (1 Sm 26, 2.7–9.12–13.22–23)	296
Raczej niebezpieczeństwo utraty życia niż czyn haniebny	296
<i>Znalazłem Dawida, człowieka, w którym upodobało sobie moje serce</i>	297
II CZYTANIE (1 Kor 15, 45–49)	298
Stary i Nowy Adam	298
Aby ludzie ziemscy stali się ludźmi z nieba	299
Człowiek ziemski i niebieski	300
Dobroć Chrystusa	300
EWANGELIA (Łk 6, 27–38)	301
Miłość cierpliwa	301

Słowo przyniosło wolność	302
Patrzyć litościwie i miłosiernie na grzechy innych	304
VIII NIEDZIELA W CIĄGU ROKU	306
I CZYTANIE (Syr 27, 4–7)	306
Różne naczynia gliniane	306
Ucisk i prześladowanie dla doświadczenia	307
Cierpienie, które uszlachetnia	308
II CZYTANIE (1 Kor 15, 54–58)	308
Proroczy hymn o zmartwychwstaniu	308
Błogosławieni, którzy mieszkają w domu Twoim; na wieki wieków wychwalać Cię będą	309
Albo zgubisz nieprawość, albo nieprawość cię zgubi	311
EWANGELIA (Łk 6, 39–45)	312
Bacz, skąd pochodzi owoc	312
Boski Logos – przewodnikiem	313
Nikt przez grzechy nie osiągnie owocu	314
Ślepi przewodnicy ślepych	315
Raj Ksiąg Świętych	315
Wzrok mój przez grzech się zaciemnił	316
Grzech języka	316
IX NIEDZIELA W CIĄGU ROKU	317
I CZYTANIE (1 Krl 8, 41–43)	317
Świątynia Salomona znakiem Kościoła	317
Salomon i Chrystus	318
Świątynia – symbolem niebiańskiego Jeruzalem	318
II CZYTANIE (Ga 1, 1–2.6–10)	320
Gniew św. Pawła	320
Apostoł przekazał jedynie to, do pojęcia czego zdana jest ludzka natura	322
O stałości w wierze	323
EWANGELIA (Łk 7, 1–10)	323
Uzdrowienie sługi setnika	323
Wiara pokorna	325
Wielkość wiary	326
Wiara setnika	327
Zachowaj, Boże, wiarę moją żywą	327
Prośba setnika	328
X NIEDZIELA W CIĄGU ROKU	329
I CZYTANIE (1 Krl 17, 17–24)	329
Wiara w Starym Testamencie się zaczęła, w Nowym otrzymała wykończenie	329

Obrazy zmartwychwstania Starego i Nowego Testamentu	330
II CZYTANIE (Ga 1, 11–19)	331
Apologia św. Pawła	331
EWANGELIA (Łk 7, 11–17)	334
Wskreszenie młodzieńca z Naim	334
Wdowa-Kościół oplakuje syna	335
Wskreszenia dokonane przez Jezusa	336
Modlitwa o słowa ożywiające	338
XI NIEDZIELA W CIĄGU ROKU	339
I CZYTANIE (2 Sm 12, 7–10.13)	339
Czyś ty mocniejszy niż Dawid?	339
II CZYTANIE (Ga 2, 16.19–21)	341
Boże słowo obiecuje nam życie dzięki śmierci	341
Złóż Bogu ofiarę z samego siebie	341
Wywyższenie dzięki cierpliwemu znoszeniu prześladowań	342
EWANGELIA (Łk 7, 33 – 8, 3)	343
Litość Pana	343
Wskreszenie z grzechu	345
Nie ma występku, którego by nie mogły zmasać lzy	346
XII NIEDZIELA W CIĄGU ROKU	348
I CZYTANIE (Za 12, 10–11; 13, 1)	348
Krew i woda wypłynęły z Jego boku	348
Krzyż oskarżyciel	348
Znak dla pokuty	349
II CZYTANIE (Ga 3, 26–29)	350
Wszyscy macie jedną postać, jeden kształt – kształt Chrystusowy	350
Śmierć Chrystusa i Jego krzyż przyoblekły nas w uosobioną mądrość i moc Boga	351
EWANGELIA (Łk 9, 18–24)	352
Wyznanie Piotra	352
Opuścić dobra, opuścić siebie	354
Zaparcie się siebie [zaprzeczyć się siebie]	356
Dłoń przybita do krzyża	357
XIII NIEDZIELA W CIĄGU ROKU	358
I CZYTANIE (1 Krl 19, 16.19–21)	358
Przykład Elizeusza	358
Posłuszeństwo apostołów	359
Misja Elizeusza	359
II CZYTANIE (Ga 5, 1.13–18)	360
Powołani do wolności i miłości	360
Ciało i duch przeciwstawiają się sobie	361

Równowaga ciała i duszy	362
EWANGELIA (Łk 9, 51–62)	363
Bóg wybrał tych, których chciał	363
Konsekwencje i motywy przyjęcia nauki Pana	365
Przedziwne jest działanie Pana	366
Podnieś mnie znowu.....	367
XIV NIEDZIELA W CIĄGU ROKU	368
I CZYTANIE (Iz 66, 10–14c)	368
Wesel się Jeruzalem, bo Pan zmartwychwstał	368
W niebiańskim Jeruzalem	368
II CZYTANIE (Ga 6, 14–18)	370
Nowe stworzenie i krzyż Chrystusa	370
Wielkość krzyża	372
Tam jest miejsce chrześcijanina, gdzie go Chrystus poniósł z sobą. . .	372
EWANGELIA (Łk 10, 1–12.17–20)	373
Robotnicy posiani przez Pana	373
Nakazy Pana	375
Rzucajmy słowo Pańskie pośród słuchaczy	377
Realizować własne charyzmaty	378
XV NIEDZIELA W CIĄGU ROKU	379
I CZYTANIE (Pwt 30, 10–14)	379
Słowa Księgi Powtórzonego Prawa słowami Chrystusa	379
Cnota nie jest daleko, nie jest poza nami	380
Przystąpmy do Pana!	381
II CZYTANIE (Kol 1, 15–20)	381
Jednorodzony	381
EWANGELIA (Łk 10, 25–37)	384
Przykazanie miłości Boga i bliźniego	384
Chrystus – Samarytanin	386
Kto jest dla ciebie bliźnim?	388
XVI NIEDZIELA W CIĄGU ROKU	390
I CZYTANIE (Rdz 18, 1–10a)	390
Abraham i Lot	390
Abraham rozmawiał z Synem Bożym	392
II CZYTANIE (Kol 1, 24–28)	392
Głoszenie Tajemnicy ukrytej przed wiekami	392
Tajemnica ukryta od wieków	394
EWANGELIA (Łk 10, 38–42)	395
Obydwie te rzeczy są darem mądrości.....	395
Maria i Marta	396
Nadmierna troska o nasze życie	399

XVII NIEDZIELA W CIĄGU ROKU	400
I CZYTANIE (Rdz 18, 20–32)	400
Grzechy Sodomy i Gomory i Boże miłosierdzie	400
Bóg nie zna grzeszników	400
Najpierw sprawdź, potem potępiaj	401
II CZYTANIE (Kol 2, 12–14)	403
Umarli i pogrzebani z Chrystusem	403
Współumarli, współpogrzebani, współzmartwychwstali	405
EWANGELIA (Łk 11, 1–13)	406
Ojciec nasz	406
Częsta i usilna modlitwa	407
Modlitwa o pomoc	409
XVIII NIEDZIELA W CIĄGU ROKU	411
I CZYTANIE (Koh 1, 2; 2, 21–23)	411
Po upadku wszechpotężnego w Bizancjum Eutropiusza	411
Chrystus jedynym dobrem	412
Weźmy się do rzeczy, w których nie ma już marności	413
II CZYTANIE (Kol 3, 1–5.9–11)	414
Z Chrystusem powstałi z martwych	414
Doskonały człowiek bez przerwy świętuje Dni Pańskie	416
EWANGELIA (Łk 12, 13–21)	417
Powinność dzielenia się z potrzebującymi	417
Pamięć o prawdziwej ojczyźnie	419
Nie pieniądze są grzeszne, ale przywiązanie do nich	420
Tylko cnota jest towarzyszką zmarłych	421
Związek cnót	421
XIX NIEDZIELA W CIĄGU ROKU	423
I CZYTANIE (Mdr 18, 6–9)	423
Izraelici ocaleni krwią baranka	423
II CZYTANIE (Hbr 11, 1–2, 8–12[19])	424
Moc wiary	424
Wiara Abrahama	426
EWANGELIA (Łk 12, 32–48)	427
Życie jest drogą i podróżą	427
Zapal lampę przykazań w mej duszy	430
Bądźcie gotowi!	431
Pożytek z tego świata	432
XX NIEDZIELA W CIĄGU ROKU	433
I CZYTANIE (Jr 38, 4–6.8–10)	433
Ostrzeżenia Jeremiasza	433
On wyciąga do nas rękę... ..	434

II CZYTANIE (Hbr 12, 1–4).....	435
Biegnijmy wytrwale w wyznaczonych zawodach.....	435
Owoce ma ten, który pracował.....	436
Szczycę się mękami Jezusa.....	437
EWANGELIA (Łk 12, 49–53).....	438
Ogień Boży i pokój.....	438
Ogień duchowy i łzy.....	439
Chrzest w Duchu i ogniu.....	441
Dwa chrzty.....	442
Pan moim dziedzictwem.....	442
Ogień Boży.....	443
XXI NIEDZIELA W CIĄGU ROKU.....	444
I CZYTANIE (Iz 66, 18–21).....	444
Gromadzi, aby dać swym żołnierzom królewski znak krzyża na czole.....	444
Przyjdę zgromadzić wszystkie ludy, plemiona i języki na sąd.....	445
II CZYTANIE (Hbr 12, 5–7.11–13).....	446
Pożytek karcenia.....	446
Chrzest, początek duchowej walki przeciwko diabłu.....	447
Alegoryczne znaczenie owocu granatu.....	448
EWANGELIA (Łk 13, 22–30).....	449
Plewy i ziarno.....	449
Oczekiwanie na Dzień Pański.....	451
Pokarm dla nas i dla ubogich.....	452
Trudy i wieniec.....	453
XXII NIEDZIELA W CIĄGU ROKU.....	454
I CZYTANIE (Syr 3, 17n.20.28n).....	454
Służyć w pokorze.....	454
Nikt bowiem nie nauczy się pokory na wyższym stanowisku.....	455
II CZYTANIE (Hbr 12, 18n.22–24).....	456
Synaj i Syjon.....	456
Dwa Przymierza.....	457
Dwie Jerozolimy.....	458
EWANGELIA (Łk 14, 1.7–14).....	458
Istota pokory.....	458
Pan spoczywa na pokornym i cichym.....	460
Jak osiągnąć pokorę?.....	462
Pokora i wywyższenie Maryi.....	462
<i>Posiądź się wyżej</i>	463
XXIII NIEDZIELA W CIĄGU ROKU.....	464
I CZYTANIE (Mdr 9, 13–18).....	464

<i>Któż bowiem z ludzi rozezna wolę Bożą?</i>	464
Podległe skażeniu ciało obciąża duszę, a ziemskie mieszkanie przytłacza umysł	465
II CZYTANIE (Flm 9n, 12–17)	466
Paweł, Filemon i zbiegły niewolnik Onezym	466
O stosunku do podwładnych i o pokorze	467
EWANGELIA (Łk 14, 25–33)	469
Trudny wybór	469
Przygotowanie do znoszenia przeciwności	470
Wyrzeczenie męczennicy	472
XXIV NIEDZIELA W CIĄGU ROKU	475
I CZYTANIE (Wj 32, 7–11.13n)	475
Wstawiennictwo Mojżesza	475
Mojżesz obrazem naszego Pośrednika	476
Miłość i doskonałość Mojżesza	477
II CZYTANIE (1 Tm 1, 12–17)	477
Apostoł niegodzien zwać się apostołem, wielbi Trójcę	477
EWANGELIA (Łk 15, 1–32)	479
Bóg odpuszcza grzechy	479
Boże dobrodziejstwa	481
Bóg cieszy się z powrotu grzesznika	482
Potrzebujemy Boga	484
XXV NIEDZIELA W CIĄGU ROKU	486
I CZYTANIE (Am 8, 4–7)	486
Wina chciwego	486
Wszystkim w Kościele przysługuje równa i jedna wolność	487
II CZYTANIE (1 Tm 2, 1–8)	488
Prośby, modlitwy, błagania i dziękczynienia do Pośrednika między Bogiem i ludźmi	488
Moc Pośrednika Człowieka, Jezusa Chrystusa	491
Gdzie się modlić?	492
EWANGELIA (Łk 16, 1–13)	492
Nieuczciwy wódarz	492
Wezwanie do wypełnienia woli Boga	495
Nie można dwom panom służyć	496
XXVI NIEDZIELA W CIĄGU ROKU	498
I CZYTANIE (Am 6, 1.4–7)	498
Ubodzy i bogaci	498
Nienasycona chciwość	499
Niebezpieczeństwo bogactwa	500
II CZYTANIE (1 Tm 6, 11–16)	501

<i>Błogosławiony i jedyny Władca, Król królujących i Pan panujących</i>	501
<i>Staczaj dobrą walkę wiary, chwyc się żywota wiecznego</i>	503
EWANGELIA (Łk 16, 19–31)	504
Bogacz i Łazarz	504
Źródła bogactwa i odpowiedzialność za nie	506
Chciwiec i łupieżca	508
XXVII NIEDZIELA W CIĄGU ROKU	510
I CZYTANIE (Hb 1, 2–3; 2, 2–4)	510
<i>Za chwilkę przyjdzie Ten, który ma nadejść, a nie będzie zwlekał.</i>	510
Sprawiedliwy z wiary żyje	511
II CZYTANIE (2 Tm 1, 6–8.13–14)	512
Przypomnienia daru Bożego	512
Strzeż dobrego depozytu	513
<i>Miej się na baczności!</i>	514
EWANGELIA (Łk 17, 5–10)	515
Konieczność Bożej pomocy	515
Dwa rodzaje wiary	518
Studzy nieużyteczni	519
XXVIII NIEDZIELA W CIĄGU ROKU	521
I CZYTANIE (2 Krl 5, 14–17)	521
Oczyszczenie Naamana zapowiada chrzest	521
Uzdrowienie Naamana	522
II CZYTANIE (2 Tm 2, 8–13)	523
Nauka godna wiary i wyznawania jej	523
Chrystus przewodnikiem	524
EWANGELIA (Łk 17, 11–19)	525
Wdzięczność Bogu	525
Jemu zawdzięczamy wszystko	527
Wiara, nadzieja, miłość	528
XXIX NIEDZIELA W CIĄGU ROKU	530
I CZYTANIE (Wj 17, 8–13)	530
Mojżesz na pagórku	530
W znaku krzyża jest zwycięstwo	532
Módlmy się o wiedzę w sprawach duchowych	532
II CZYTANIE (2 Tm 3, 14 – 4, 2)	533
Polecenia duszpasterskie dla Tymoteusza	533
Łagodność w upominaniu	535
Jezus, Chrystus będzie sądził żywych i umarłych przy swoim przyjściu	536
EWANGELIA (Łk 18, 1–8)	536
On natomiast wie, czego ci potrzeba	536

Modlitwa – ofiara duchowa.	538
Dla ciebie Chrystus spędza noc na modlitwie	539
A więc nie ustawajmy w modlitwie.	540
Doskonała modlitwa Zbawiciela	541
XXX NIEDZIELA W CIĄGU ROKU	543
I CZYTANIE (Syr 35, 15b–17).	543
Gromadźcie prawdziwe bogactwa: odwiedźcie wdowy i sieroty	543
Przestrasza mnie owa lewa strona i kozły...	544
II CZYTANIE (2 Tm 4, 6–8.16–18)	545
<i>Chwila mojej rozłąki nadeszła</i>	545
Ofiara św. Pawła	546
EWANGELIA (Łk 18, 9–14)	548
Wiera należy do pokornych	548
<i>Miej się na baczności</i>	549
<i>Dlaczego przyznano pierwszeństwo grzesznikom?</i>	551
Faryzeusz, celnik i ja.	552
XXXI NIEDZIELA W CIĄGU ROKU.	553
I CZYTANIE (Mdr 11, 22 – 12, 2)	553
<i>Miłosierdzie Pana rozciąga się nad każdym ciałem</i>	553
<i>Niczym się nie brzydzisz, co uczyniłeś</i>	554
II CZYTANIE (2 Tes 1, 11 – 2, 2).	555
Nie wierzyć głoszącym, że koniec świata jest bliski i że niebawem objawi się Pan	555
Sprostowania Pawła	556
EWANGELIA (Łk 19, 1–10)	557
Łaska dotknęła Zacheusza.	557
Nie w majątku tkwi wina...	559
Wiera Zacheusza	560
Zacheusz i ja.	561
XXXII NIEDZIELA W CIĄGU ROKU	563
I CZYTANIE (2 Mach 7, 1–2, 9–14)	563
Męczeństwo siedmiu braci	563
Bohaterska matka	564
Chwała męczenników z czasów przed Chrystusem	564
II CZYTANIE (2 Tes 2, 16 – 3, 5).	566
Polecenia św. Pawła	566
Pan uśmierza pokusy i daje łaskę wytrwania.	567
Zbawieni dzięki łaskawości Boga.	568
EWANGELIA (Łk 20, 27–38)	569
Życie traci się przez grzech, a zatrzymuje przez cnotę.	569
Dla Boga nie ma nic niemożliwego	570

Nowe życie – ciała zmartwychwstanie	571
Sen Śmierci	572
XXXIII NIEDZIELA W CIĄGU ROKU	574
I CZYTANIE (Ml 3, 19–20)	574
Dzień gniewu	574
Iść za słońcem sprawiedliwości	575
Podwójna ślepotą	576
Ujrzeni słońce sprawiedliwości	577
II CZYTANIE (2 Tes 3, 7–12)	578
<i>Kto nie chce pracować, niech też nie je</i>	578
Sens pracy	579
EWANGELIA (Łk 21, 5–19)	581
<i>Przez cierpliwość waszą zyskacie dusze wasze</i>	581
Świątynia cielesna i duchowa	584
Ruiny są Jego głosem	585
XXXIV NIEDZIELA W CIĄGU ROKU	587
I CZYTANIE (2 Sm 5, 1–3)	587
Dawid wzorem króla i człowieka	587
Syn Dawida i Syn Boga	590
II CZYTANIE (Kol 1, 12–20)	590
Boży plan zbawienia	590
Pierworodny, dawca życia Bożego	593
Pierworodny wobec każdego stworzenia i obraz Boga niewidzialnego	594
EWANGELIA (Łk 23, 35–45)	595
Dobroczynne działanie krzyża	595
Krzyż błogosławiony	597
Nadzieja Krzyża	599
Wierny Krzyż	599